

BUDAPESTI AGGLOMERÁCIÓ TERÜLETFEJLESZTÉSI

KONCEPCIÓJA ÉS PROGRAMJA

MEGALAPOZÓ TANULMÁNYOK

Projektek és települési közérzet vizsgálata a Budapesti Agglomeráció területén és Pest vármegyében

Készült a Budapesti Agglomeráció Fejlesztési Tanács megbízásából.

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Budapest
2025.

MEGALAPOZÓ TANULMÁNYOK

Projektek és települési közérzet vizsgálata a Budapesti Agglomeráció területén és Pest vármegyében

Készült a Budapesti Agglomeráció Fejlesztési Tanács megbízásából.

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A készítésért felelős:	Pro Régió Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési és Szolgáltató Nonprofit Kft., a Budapesti Agglomeráció Fejlesztési Tanács (BAFT) munkaszervezete
Szakmai vezetők:	Dr. Gordos Tamás szakmai igazgató Galli Károly vezető projektmenedzser, BAFT csoportvezető
Készült:	CÉH Tervező, Beruházó és Fejlesztő Zrt. bevonásával Dankó Virág Rácz Dávid Kégl Marcell Schieszler Máté Darvas Levente Andrásfalvy Mirjám

Vezetői összefoglaló

A tanulmány a Budapesti Agglomeráció készülő Területfejlesztési Koncepciójának megalapozását szolgálja, célja olyan elemző–értelmező keret kialakítása volt, amely képes feltárni a települési fejlesztések és a települési működés egymásra hatását, valamint az ezekből fakadó területfejlesztési kihívásokat.

A kutatás a 2022-ben elindított vizsgálatok folytatásaként és részleges megisméltéseként valósult meg, lehetővé téve az idősoros összehasonlítást és a változások dinamikájának értelmezését. A tanulmány elkészítése során vegyes módszertan került alkalmazásra: a kvantitatív adatfelvételt kvalitatív, félig strukturált településvezetői interjúk egészítették ki. A módszertani megközelítés célja nem reprezentatív statisztikai következtetések levonása volt, hanem olyan értelmezési mintázatok feltárása, amelyek a területfejlesztési koncepcióalkotás számára releváns tanulságokat hordoznak.

A kvantitatív adatgyűjtés keretében sor került települési kérdőívek és projektkérdőívek feldolgozására, valamint az OBMR adatbázis releváns adatainak elemzésére. Az adatok lehetővé tették a települési közérzeti mutatók idősoros vizsgálatát, valamint a fejlesztési projektek volumenének, ágazati megoszlásának és térbeli eloszlásának elemzését. A települési közérzeti mutató – mint szubjektív, de idősorosan vizsgálható indikátor – kiemelt szerepet kapott az elemzésben, mivel alkalmas a működésben jelentkező feszültségek és a fejlesztési szükségletek korai jelzésére.

Az elemzés egyik fő megállapítása, hogy a vizsgált térség egésze nem írható le egységes fejlődési pályával. A közérzeti mutatók átlaga összességében nem változott jelentősen, ugyanakkor a belső szerkezetük átrendeződött: egyes feladatkörök és települések esetében javulás, másutt stagnálás vagy romlás figyelhető meg. A fejlesztési projektek volumenének és szerkezetének vizsgálata rámutatott arra, hogy a beruházási aktivitás nagysága önmagában nem áll egyenes arányban a települési értékelések alakulásával.

A kvantitatív elemzés során azonosított egyik kulcsjelenség a projekt–közérzet disszonancia, amely arra utal, hogy a fejlesztések objektív előrehaladása nem minden esetben jár együtt a települési működés megítélésének javulásával. E jelenség értelmezését a kvalitatív interjúk tették lehetővé, amelyek feltárták a települési önkép, a működési kapacitások és a végrehajtási terhelés szerepét a fejlesztések hatásának megítélésében.

A kvalitatív vizsgálat rámutatott arra, hogy a fejlesztések nem tekinthetők semleges beavatkozásoknak a települési rendszerben. A projektek végrehajtása és fenntartása tartós működési terhelést jelent, amely a humán, szervezeti és döntési kapacitások szűkössége esetén feszültségnövelő tényezővé válhat. Az interjúk alapján a települési önkép közvetítő szerepet tölt be a fejlesztések objektív jellemzői és a szubjektív értékelések között, magyarázatot adva az eltérő értékelési trendekre hasonló fejlesztési környezetben.

A tanulmány az idősoros közérzeti és fejlesztési adatok összevetésével több jellegzetes illeszkedési mintázatot azonosított, amelyek nem településminősítést, hanem döntés-előkészítő tipológiát jelentenek. Ezek a mintázatok hozzájárulnak annak megértéséhez, hogy a fejlesztési válaszok időbelisége, ágazati fókuszja és térbeli koncentrációja miként befolyásolja a települési működés stabilitását.

Összességében a tanulmány olyan értelmezési keretet nyújt, amely a Budapesti Agglomeráció Területfejlesztési Koncepciójának előkészítése során hozzájárul a fejlesztési súlypontok kijelöléséhez, a térségtípus-alapú megközelítés kialakításához és a differenciált beavatkozási eszközrendszer megalapozásához. Az elkészült anyag nem végleges válaszokat ad, hanem a koncepcióalkotás számára releváns kérdéseket és összefüggéseket tár fel, támogatva a megalapozott döntéshozatalt.

Budapesti Agglomeráció Fejlesztési Tanács